

jo parisen kuukautta. Onhan siihen koitettu jo kahdessa, jollei kolmessa kokouksessa saada uudet toimihenkilöt, vaan näyttää siltä, ettei naisilla ole innostusta. En tiedä, josko nämä kylmät ilmat ovat siihen syytä. Haalikin on niin kylmä, ettei siellä ole oikein hauskaa kahvin kanssa tuherata. Toivon, että, kun ilmat taas vähän lämpenevät, niin velttous pois ja kaikki ripeään toimintaan.

Osaston vuosikokous oli t. k. 13 p. klo 6 illalla. Siellä luettiin tilin ja toimintakertomus kuluvalta toimintakaudelta sekä valittiin uudet virkalliset seuraavalle toimintakaudelle, y. m. tärkeitä asioita päätettiin.

Lopetan nyt toivomalla kaikkea hyvää, jatkuvaa innostusta luokkatöissä kaikille puoluetovereille. Toivon uudella.

ELNA LAHTI,
Kirjeenvaihtaja.

SAULT STE MARIE, ONT. CAN.

Pikku kiltteiden takia on kynäni levinnyt tavallista pienemmän ajan. Se joulukin on niin vanha asia, mutta täytyy siitä mainita sentään. Olin sitä hommassa ja touhussa: joulittiin monta päivää. Ensimmäinen oli laulun juhlat, jotka muodostuivat koko ohjelmamarkkaksi, sillä lapset olivat erittäin innostuneita suorittamaan ohjelmaa, jota oli monta numeroa, näyttökannalekin "Onnen tie".

Jouluaattona oli aikahämisten juhlat. Juhlajuhlana oli J. F. Mäki Amerikan puolelta. Nämä juhlat olivat onnistuneet niin kuin olisi suostavaa. Missä lie syy? Juhlatoimikunta löi ehkä laimin tehtävänsä. Toivotaan, että ei vastaisuudessa näin kävisi.

Yksi vuosi myös on tullut ja on jo monen kotiin tuonut surua ja huolta. Niinä t. k. 1 päivä joutui kuolon uhriksi kansalaisemme Leonard Mäki työssä ollessaan, kun toinen toverinsa pudotti polkua hänen päähänsä vahingossa. Tämäkin mies oli vasta 24 v. ikäinen ja perheellinen. Häntä jälkeensä vaimon ja kaksi lasta.

Vaan ei kapitalistien voitonhimot katso sitä, missä asemassa mies on, jättäkö vaimo ja lapset muutetta pärsimään kun heiltä riistetään heidän ainoa tukensa.

Kunahan tämäkin vaimo rupeaisi ajuttelevaan, missä oli syy, että hänen miehensä joutui ennenaikaiseen kuolemaan uhriksi, sillä tulisi tällaiset tapaukset olevan kyllin vaimokelta panemaan kenen tahansa ajattelemaan omilla aivoillaan. Kysykää te oivalta itseltänne, missä syy on, missä?

Roistojen käsiin joutui 9 p. illalla toiv. Heinonen aivan kotonaan lähellä, saaden kolme suurta reikää päähänsä. Käsi rosvoilta oli tarkotus ryöstää rahat pois ja saada mies tapanoksin, vaan siitä enää enää enää, sillä Heinosenella olikin kovempi näkö, kuin nämä roistot oivalsivat, vaikka heillä olikin aseensa esitteenä pukea nää, jossa oli lyhyt nässä. Lääkärikin ilmoitteli että ei jo ensimmäisestä iskusta ollut heikempi.

Mitään hyväntoimittia saivat roistot, joita oli kolme, luvista tiehensä kun ihmeistä näisi aamun. Ja Heinonen näittele näydänkuulmalla tekkeä taas niin kuin ennenkin, joskin on pää käärittyä. Toivotan pikaista parantamista.

Näiden näitä tulevat osaston naiset viettämään ensi kuussa ja toimeenpanevat naistenpäiväjuhlat. Päivämäärää en vielä tiedä. Lähemmin tuonne.

Yhtä asia olen harkinnut. Eikö olisi hyväntoimittia, että perustettaisiin sunnuntaikouluunsa, sillä täällä on niin paljon lapsia juuri siinä iässä ja lapset näyttävät olevan erittäin innostuneita. Näin sen joulun aikana. He kaikki olisivat olleet erittäin halukkaita suorittamaan ohjelmaa, mutta sanoivat, että he eivät osaa lukea suomea. Uskon, että tämä koulu tuottaisi hyviä tuloksia kun vaan todenteolla ruvettaisiin sitä toimeenpanemaan.

HELMA.

HOOHJAMIN, S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla, Abiniasen, joka torstai kello 2 i.p.p. Osote: 315-töth St., Hoquiam, Wash.

DETROIT, MICH.

Hauskaa vuoden jatkoa Toverittaren toimittajalle ja lukijoille. Kai on jo vuosia vierähtänyt kun viimeksi olen kirjottanut, vaan ihan vihaksi käy, kun lukee Toveritarta, eikä koskaan ole mitään täältä. Paljon on osastossa naisia, eikä se tieltä pois olisi, vaikka miehetkin kirjottaisivat. En siksi kirjota, että minulla olisi enempi aikaa, eli tietäisin juuri mitään osaston hommista. Miehen sairauden tähden ei ole voitu toimia mitään, ei edes kokouksia seurata; ikävä sanoa ja kipeä kärsiä.

Ompeluseura ompelee torstaisin haalilla ja jos ei ole aikaa siellä omella niin saa ottaa työn mukaansa ja valmistaa kotona. Lauluseura, näytelmäseura ja soittoakunta tekevät parastaan osaston jäsenistön ja rahaston kartuttamiseksi.

On oikein hauskaa joskus pistää nokkansa haalille iltaisin kun on niin paljon ohjelmaa ja hyviä, eikä paljalle seinille — vaan kokouksissa-kävijöitä on vähän niin suuresta jäsenmäärästä. Vanhat kalvat väisähtäneet ja nuoret eivät ajattele muuta kuin tanssia. Kyllähän se tanssikin on hauskaa joskus vaan täytyy oppia hiukan vakavampakin. Ei meistä koskaan tule taistelijoita jos me emme ensin opi aseitten käyttöä.

Toivoisin, että kävisitte enempi kokouksissa. Tyttöjä, siellä on harvaan kuin herroja kirkossa. Ei ole sille ihme jos ne tulevatkin olutlasi-neen osaston keittöön. Se on hyvin alentavaa nuorille tytöille. Kun menette naimisiin ja sattuu juoppo mies niin ei ole varaa kieltää vaikka jolisi ainoan sentin, kun itse on syyppä samaan paheeseen.

Keuhkotauti on kovassa vauhdissa suomalaisissa. Herman Kufforin sairaalassa on Storm, Hill ja Hironen ja Sanitariumissa ovat miss Hilma Jalovaara ja Mrs. Saimi Helle. Sitten on vielä Aalto ja Beckman, en tiedä kummassako sairaalassa. Työläisen täytyy tehdä työtä niin kauan, kun se vaan jaloilleen kivenee; ei ole aikaa saada apua aikanaan, vaikka kehen se tauti tulee, niin se on melkein mahdoton parantaa.

Täällä oli Santeri Nuorteva luennossa 2 viikkoa. Paljon oli ollut kuulijoita ja hyvin kuulemma pitivät Minä, ikävä kyllä, en päässyt kun yhden kerran 12 p. Ajoin toisen kerran, vaan tuli se kauhea myrsky. Katuvauun teki toini tullessani työtä. Poliisi vei matkustajat autojen säilytysluokkaan. Kyllähän se yö siellä kului, vaan oisi ollut mukavampi mennä poikani kanssa iltaisin. Olen minä vanhassa maassa ollut joskus myrskyssä, vaan en vielä tuollaisissa.

Kirjottakaa nyt sellaiset jotka teidätte enempi osaston asioista.

EMILIA HIRONEN.

MONESSE, PA.

Täällä Monessissa on ollut veden nuute. (niinkuin sokeriakin). Sapettanut varmaankin on monen miaksen mielestä kun on nyvkei kesken jäänyt, kun vettä ei tullutkaan, vaikka kuinka olisi kranana avannut. Varmaankin on syytä tähän loppumiseen näppöjen korjuu, niiden jotka holtavat tännekin — vika on siinä johdossa. Aamusin ja illoin on pari tuntia annettu. Kellä se siitä pian korlataan ja sitten tietysti saa säännöllisesti vettä, jos ei vaan palaut jäädy.

Jaa — sokerista vielä pari sanaa. Kerean satuni nuhumaan sokerista eriaalle agentille, joka Sampoon laittaa sitä kallista ainetta. Hän kertoi kukaan hän laittaa meille niin paljon sokeria kun vaan on mahdollista saada. Kysyin häneltä, jos he saavat Philadelphiasta vettä vaan hän ei vastakaan — hänellä tietysti on salaisuuksensa niinkuin hänen herrallaan ja trustilla on. Tietysti heillä on sokeria, vaan sitä ei loka palikkaan annetakaan. — Hevessä ei saa lusuatä — sitä myöten annetaan sokeria kun muuta tavaraa ostetaan, vaan kuitenkin pikku erä vain. Sampostu nykyään annetaan kaksi pannaia ja joskus kolmekin kun on riittämin. Kansaa vaatii rauhaa — tehtaita suljetaan. Peltimylly suljettiin 18 p. tammikuuta ja tulee olemaan suljettuna ainakin viisi päivää ja sitten yhdeksän maanantaina vielä sen perään. Kauppoja myöskin suljetaan täksi maanantai-pyhäksi. Yksi hyvä asia tässä hommassa on se, että liikkuvakuva-

NAISTEN PÄIVÄ

TOVERITTAREN NAISTENPÄIVÄN NUMERO ilmestyy taaskin helmikuulla, niin että jokainen osasto, joka Naistenpäivää viettää, joko aikaisemmin tai myöhemmin, ehtii saada tätä numeroa jaettavaksi tuossa tilaisuudessa.

LÄHETTÄKÄÄ TILAUKSENNE HETI!

Lähetäkää tilauksenne ehdottomasti ennen helmikuun 18 päivää. Tilauksen täytyy olla Toverin konttoorissa ennen mainittua päivää, että voimme sen täyttää.

NAISTEN-PÄIVÄN NUMERO

Ilmestyy taaskin kuusitoista-sivuisena, monipuolisella ja arvokkaalla sisällöllä. Sekä agitatori- että tietopuoliset ja kaunokirjalliset kirjoitukset ovat valitut. Joka osasto saadaan monipuoliseksi.

LEVITTÄKÄÄ tätä numeroa LAAJALLE

Hinta on nyt paperin hinnan nousun tähden \$2.25 sata kappaletta. Tehkää tilauksenne allaolevalla lipulla, joka tulee lähettää osoitteella: TOVERITAR, BOX 99, ASTORIA, OREGON.

Lähetäkää tulemaankpl. TOVERITTAREN NAISTENPÄIVÄN NUMEROA, osoitteella:

Nimi
Osote
Rahaa seuraa mukana \$.....

teatterit suljetaan joksikin ajaksi myöskin tällä ajalla.

Kaikkelelaisia hullutuksia on todellakin sillä meidän vastustajillamme, porvariluokalla. Annetaan kohan tällä ajalla ruoka ilmaiseksi kun työtökään ei voi tehdä — ei tietystikään — sillä vähällä jonka saamme, täytyy tulla pärjäänneeksi jos ollaan työssä tai ei olla.

Nouskaa, nouskaa kaikki kansa etujanne valvomaan.

Trusteilla ja yleensä porvariluokalla on tietysti silmät auki omaksi hyödykseen: hekin rupeavat huomaamaan että ei työkansa voi alituisesti ja ijtä sortoa kärsiä, siis he omalla tavallaan rupeavat valmistelemaan itsepuolustuksia. Valmistelkoot vain, me emme alistu. Me tulemme joskus saamaan.

Juhlaiselle, osastomme jäsenelle, sattui onnettomuus kun lauantaina tammik. 12 p:nä 1918, väen haalilla ollessa, paltti otti poikaa joka nukkui kotona, syttyi tuleen hänen asuinrakennuksensa. Sattumalta väliajan haalilla ollessa, meni isä katsomaan jos poika nukkui vaan kaukukseen huomasi hän makuuhuoneen olevan tulussa. Onneksi oli poika käärintä itsensä makuuväätteiden sisään ja siis säilyi vahingoittumatta. Juhlainen koetti parhaansa nelastaan hyödyllisemmät vehkeet ja palokunnan tulitusta koetettiin estää tulen levenemistä. Tuli kuitenkin oli saanut niin hyvän alun, että huonekaluja vahingoitui koko lailla ja kattoon tuli ilmireikni ja makuuhuoneesta kyökkiin. Tuleen alkunäköä ei tiedetä, vaan sähkölangan syttymistä luullaan olevan syytä. Keräys kai auttaa perheen uudestaan alkuun näsemistä ja siksi aikaa kuin rakennusta korjataan.

ALINA S.

PHILA, PA.

Tämä kaupunki on nykyään ihan kiehumaissteessa. Rikkaat rikastuvat siitä suuresti, kansantulvasta, mikä on toivontamme työntekijöille ja työtä koulun olevan nyt enemmän kuin miesmuistiin. Ravintolain ja poritalojen pitäjät kehuvat että kauppa käy kuin silmaa. Vaikka minne menet kaupungin keskuspaikoilla, on aina ehdokas asti toisia ihmisiä. Keskustelulla on suuri dollarisaalla nyt tiedossa — onhan täällä noita työmiehiä, joilla ensin teotään hirveä kovasti työtä. Palokunnassa toimivat vltitöt "unoh-tamaan". Voihan olla kaupannällisiksi rakkaudesta herroja kohtaan. Ravintoloissa huolimattomasti tarjo-

taan ruokaa, jos pyydät "sitä" saat "tätä", sitä, mikä on vaan kauemmin kyökki nurkassa seisontu happamassa. Huomautettuasi tarjoilijalle, että pyysit selvästi "kovan puun kielellä" "sitä", ei hän ole siitä milläänäkään. Täytyy kutsua "manager", hän pyytelee "erehdystä" anteeksi. Nyt tuodaan sinulle "tätä" mutta, "auta armias", annos maksaa puolen tolsua ja täytyy ottaa suurennuslasi jos "sitä" erotat lautaselta, potaattita ja vihanneksista eri maksu — voit, älä huule, että se on voita. En tiedä, sille pitäisi riistä uusi nimi, vaikka munnjää — lisää leipää, uusi maksu. Näin meillä, kukaan teillä? Poortitaloista kuuluu samantapaista. Mitä "business"-ihmiset välittävät, kunhan vaan näin "hyvässä aikana" saavat työläisiltä kiskottua rahat pois. Vähän matkaa kaupungista on suuri laivatelakka rakenteilla, nim. Hog Island. Sinne on työmiestä tullut joka puolelta, noin 15,000. Läh The Call-lehdestä 9 p. tammik. kuinka hyväntoimittia ja epäinhimillistä kohtelua työläiset saavat koka sanofulla työpalkalla. Siellä tulla toistenkin toverien tietoon, sillä olen varma, että ne pojat, jotka ympäröstöillä herrojen houkuttelemina saapuvat sinne saarelle työhön, hämmästyvät, nähdesään minkälaisia orjalajia poosut pitävät. The Call'issa kerrottiin: Työtä teettä Kansainvälinen laivatelakka liitto.

Yksi pojista teki työtä niinsano-tus potaattihuoneessa, kyökissä, saaden \$55.00 kuussa ja ruuan. Hän oli ainoastaan 18 vuotias, mutta tiesi, mitä työ on, oltaman ruumassa West Virginian ja Pensylvanian kaivoksissa. Missään ei hän ennen tarvinnut siitä kokea niin hävetöntä ja ankaraa kohtelua poosuilla kuin Hog Islandissa.

Kertoit kokemuksistaan seuraavaa: "Milloin hyvässä miehet myöhästyivät ruokahuoneesta viisi minuuttia, kiellettiin heiltä ruoka, ja minä näin

CLOQUETIN, S. S. Osaston ompeluseuran kokoukset pidetään joka toinen viikko, torstai, jälkeen onnenpäivän, osaston talolla, C. S. S. Ompeluseura, 845 Ave. F., Cloquet, Minn.

MULLAN, S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään joka torstai Suomi-haalilla, kello 8 i.p.p. Kaikki tervetulleita.

PORTLANDIN, S. S. O. Osaston ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka toinen torstai-ilta, kello 8. — Osote: 719 Montana Ave.

ASTORIAN, S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka torstai-ilta, kello 8. Osote: 262 Taylor Ave.